

นิทานสุภาษิตจีน (17)

成语故事 (十七)

ภาษาจีนมีสำนวนสุภาษิตมากมาย และชาวจีนก็นิยมใช้สำนวนสุภาษิตเหล่านี้ในชีวิตประจำวัน “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอสำนวนสุภาษิตจีนที่มีเรื่องเล่าประกอบให้ผู้อ่านทุกท่านได้อ่าน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางด้านภาษาจีนพร้อมทั้งความบันเทิงไปพร้อมกัน

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอก็คือ 远水不救近火/远水不救近火(yuǎn shuǐ bù jiù jìn huǒ) เยวี่ยน ฉู่ ญี่ จั้ว จิ้น หัว) น้ำไกลไม่ช่วยดับไฟใกล้ หรือตามแบบไทยก็คือ น้ำไกลย่อมดับไฟใกล้ไม่ทัน สุภาษิตคำนี้มีปรากฏในคัมภีร์โบราณชื่อ หานเฟยจือ โดยมีเนื้อความว่า “失火而取水于海，海水虽多，火必不灭矣，远水不救近火也。”/“失火而取水于海，海水虽多，火必不灭矣，远水不救近火也。”shī huǒ ér qǔ shuǐ yú hǎi, hǎi shuǐ suī duō, huǒ bì bú miè yǐ, yuǎn shuǐ bù jiù jìn huǒ yě. ชื่อ หัว เออร์ ฉู่ ญี่ ยุวี่ ไห, ไห ฉู่ ชูย ตัว, หัว ญี่ ญี่ เมีย อี้, เยวี่ยน ฉู่ ญี่ จั้ว จิ้น หัว เทย) ความหมายของประโยคนี้ก็คือ เมื่อไฟลุกไหม้ แม้ทะเลจะมีน้ำมากแต่มีอาจดับไฟได้ฉับใด น้ำไกลย่อมจะดับไฟใกล้ไม่ได้ฉับนั้น

นิทานสุภาษิตนี้กล่าวถึงสมัยปลายราชวงศ์โจวตะวันออก ประเทศจีนแตกแยก

ออกเป็นหลายก๊ก มีสงครามรบพุ่งกันอย่างยาวนาน จนสุดท้ายก็เหลือเจ็ดก๊กที่มีอำนาจและตั้งมั่นกันไว้ แม้จะเป็นยุคที่เต็มไปด้วยสงคราม แต่ก็เกิดนักปราชญ์ นักคิดต่างๆ มากมาย สุภาษิตจีนเองก็อาศัยเหตุการณ์เจ็ดก๊กนี้ก่อกำเนิดขึ้นมากมาย ดังเรื่องราวที่นำเสนอในวันนี้ มีเรื่องเล่าว่า การบริหารในก๊กหลู่กำลังอ่อนแอมีสภาพใกล้จะถูกก๊กอื่นเข้ายึด โดยเฉพาะเพื่อนบ้านอย่างก๊กฉี เจ้าเมืองหลู่จึงปรึกษากับเหล่าขุนนาง วิธีการของเจ้าเมืองหลู่ก็คือ การผูกมิตรกับเพื่อนบ้านต่างๆ อาทิ ก๊กฉู่ ก๊กจิ้น เป็นต้น เพื่อหวังว่ายามที่ก๊กฉีศัตรูข้างบ้านมารุกรานตนเอง จะได้ขอความช่วยเหลือจากก๊กต่างๆ เหล่านั้นได้ พร้อมกับนี่เจ้าเมืองหลู่ยังเตรียมที่จะส่งพระญาติของพระองค์ให้ไปประจำยังก๊กต่างๆ แต่ก่อนที่จะดำเนินการลงไปก็มีขุนนางท่านหนึ่งเตือนว่า พวกเราต่างทราบดีว่าผู้คนในก๊กแฉว่่นั้นมีความสามารถในด้านการว่ายน้ำดำน้ำ แต่ฉาดตอนนี้ที่ตรงหน้าเรามีคนตกน้ำ แล้วเราไปขอความช่วยเหลือจากคนก๊กแฉว่ แม้ว่าเขาจะมาช่วย แต่คนตกน้ำก็คงจะจมน้ำตายไปตั้งนานแล้ว นอกจากนี้ก็ยังยกตัวอย่างเปรียบเทียบกับอีกว่า ถ้าที่เราเกิดเพลิงไหม้ตอนนี้แม้ว่าทะเลจะมีน้ำมากมายมหาศาล แต่ทะเลมันห่างไกลจากเราที่นี้ยิ่งนัก เพราะฉะนั้นกว่าจะเอาน้ำทะเลมาได้ ไฟก็คงจะไหม้ทุกอย่างจนสูญสิ้นแล้ว เจ้าเมืองหลู่ได้ฟังดังนั้นแล้วก็เลิกลความตั้งใจที่จะอาศัยเพื่อนบ้าน ดังหน้าตั้งคาบปฏิรูปประเทศตนเองแทนการพึ่งพาประเทศอื่น

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

(ที่มาภาพ: <http://old.fxwxw.cn>)

远水不救近火比喻慢的办法救不了急事。

遠水不救近火比喻慢的辦法救不了急事。

Yuǎn shuǐ bù jiù jìn huǒ bǐyù màn de bànfǎ jiù bú liǎo jí shì 。

เยวี่ยน ฉู่ ญี่ จั้ว จิ้น หัว ปี่ยุี่ ม่าน เตอะ บ่านฟา จั้ว ญี่ เหลียา จี้ ฉือ。

น้ำที่อยู่ไกลย่อมดับไฟใกล้ไม่ได้ เปรียบเปรยว่า วิธีการที่ล่าช้ามีอาจแก้สถานการณ์เร่งด่วนได้

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

一下子就要开会了，可是我把准备好的发言稿子忘在了家里，没办法了，远水不救近火，我只有临时想办法了。

一下子就要開會了，可是我把準備好的發言稿子忘在了家裏，沒辦法了，遠水不救近火，我只有臨時想辦法了。

Yī xià zǐ jiù yào kāihuì le, kěshì wǒ bǎ zhǔnbèi hǎo de fāyán gǎozǐ wàng zài le jiā lǐ, méi bànfǎ le, yuǎn shuǐ bù jiù jìn huǒ, wǒ zhǐyǒu línshí xiǎng bànfǎ le 。

อี เชีย จี จั่ว ไคฮุย เลอะ, เชอฉือ หัว
ปา จุ่นเปี้ย ฮ่าว เตอะ ฟาเหียน ก้าวจี รัง
ไจ้ เลอะ เจีย หลี, เหมย ป่านฝ่า เลอะ,
เยวียน ฉุย ปู จั่ว จิ้น หัว, หัว จื่อโฮย
หลินฉือ เสียง ป่านฝ่า เลอะ.

อีกสักครูก็จะเปิดประชุมแล้ว แต่ผมลืม
ร่างคำกล่าวไว้ที่บ้าน ไม่มีวิธีแล้ว น้ำไกลยอม
ดับไฟไหม้กัน ดังนั้นผมต้องคิดหาทางแก้ไข
เฉพาะหน้าก่อนแล้ว

ทั้งหมดนี้ก็คือเรื่องเล่านิทานสุภาษิต
จีนพร้อมตัวอย่างการใช้สำนวนสุภาษิต
คือ 远水不救近火/遠水不
救近火 (yuǎn shuǐ bù jiù jìn
huǒ) เยวียน ฉุย ปู จั่ว จิ้น หัว) น้ำไกล
ไม่ช่วยดับไฟใกล้ หรือตามแบบไทยก็คือ น้ำ
ไกลยอมดับไฟใกล้ไม่ทัน ผู้อ่านสามารถนำ
ไปปรับใช้ในบทความในชีวิตประจำวันได้
อย่างเหมาะสม

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง